

Brochure

Uitvoeringsversnellers

Geen land zonder waterbouwers

Ons land is uniek in de wereld. Het is gevormd door de krachten van de zee en de vruchtbare rivierendelta. Vooruitstrevende waterbouwers hebben eeuwenlang dijken gebouwd, waterwegen gegraven, land aangewonnen en innovatieve oplossingen ontwikkeld. Zodat Nederland veilig, leefbaar en bereikbaar blijft voor iedereen die hier woont, werkt en recreëert.

De waterbouwers van vandaag willen deze traditie voortzetten, maar constateren dat Nederland vastloopt. De integrale waterveiligheidsopgave zijn groot en complex waarbij tegenstrijdige belangen in het ruimtegebruik de besluitvorming verlammen. De voorbereiding van projecten kost steeds meer tijd, energie en middelen, waardoor de start van de uitvoering langer op zich laat wachten. Doordat de arbeidsmarkt krapte toeneemt is het noodzakelijk om kritisch te kijken naar de functionele inzet van het beschikbare personeel.

Er zijn dus structurele veranderingen nodig om in de toekomst met minder geld juist meer dijken en kuubs te kunnen realiseren. Met deze brochure uitvoeringsversnellers reiken we een aantal besparende oplossingen aan om waterveiligheidsopgaven samen tijdig en efficiënt uit te kunnen voeren.

Effecten uitvoeringsversnellers

In deze brochure uitvoeringsversnellers laten we door middel van de volgende symbolen per maatregel zien op welke vlakken er besparingen gerealiseerd kunnen worden.

Financiële besparing. De kosten stijgen sneller dan het beschikbare budget, dus de financiële krapte wordt steeds groter. Kortom de urgentie is groot om kritisch te kijken naar te vermijden kosten.

Personele besparing. De druk op de arbeidsmarkt neemt alleen maar verder toe. We zullen hetzelfde werk met minder mensen moeten doen, dus daarom is het verstandig om te bekijken hoe de arbeidscapaciteit beter benut kan worden.

Tijdsbesparing. De opgave is groot en de uitvoering blijft al jaren achter op schema. Het is daarom belangrijk om tijdswinst te behalen.

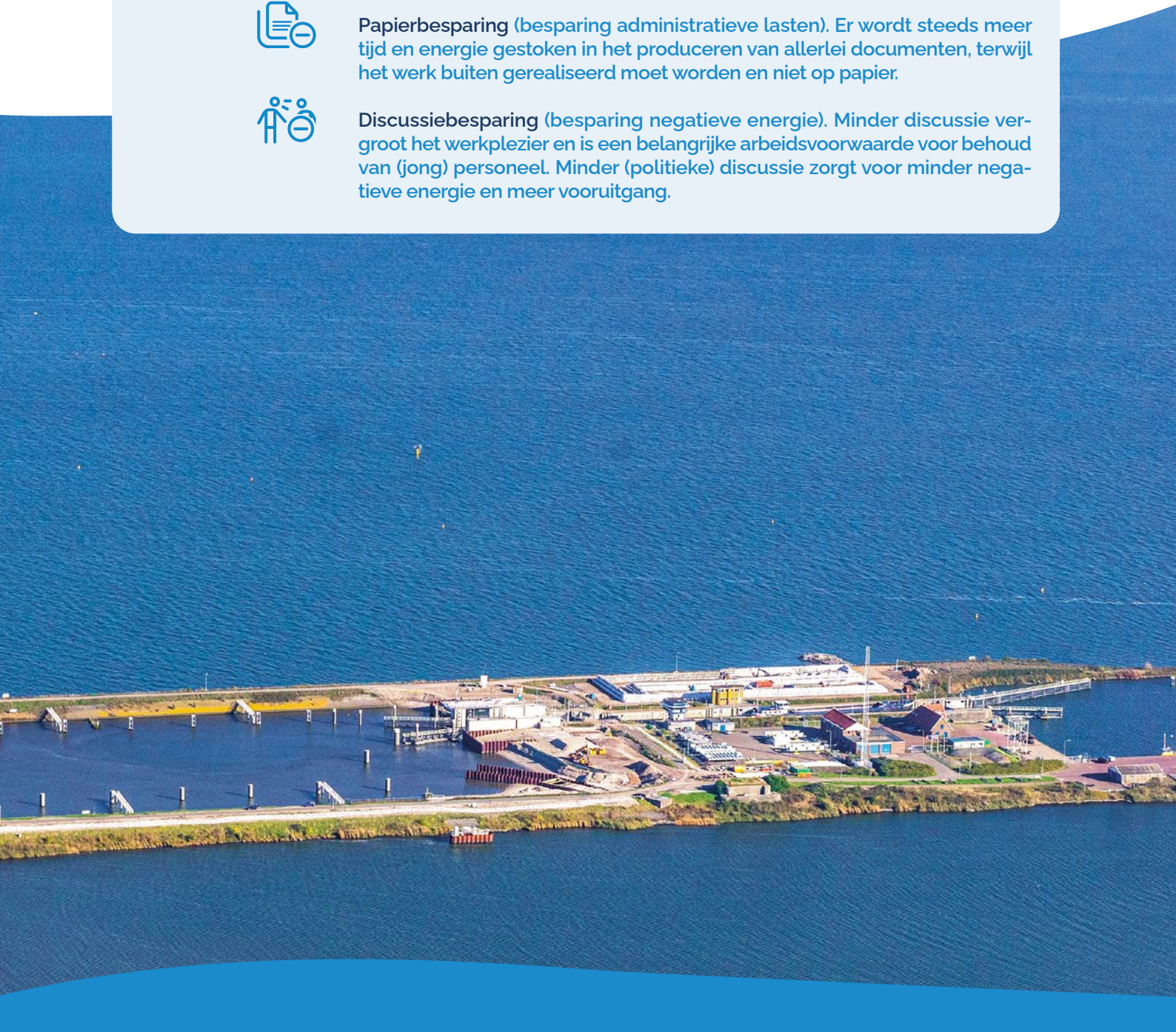
Milieubesparing. Voor behoud en verbetering van onze leefomgeving is slimmer omgaan met materieel en materiaal een belangrijk criterium.

Papierbesparing (besparing administratieve lasten). Er wordt steeds meer tijd en energie gestoken in het produceren van allerlei documenten, terwijl het werk buiten gerealiseerd moet worden en niet op papier.

Discussiebesparing (besparing negatieve energie). Minder discussie vergroot het werkplezier en is een belangrijke arbeidsvoorwaarde voor behoud van (jong) personeel. Minder (politieke) discussie zorgt voor minder negatieve energie en meer vooruitgang.

1. Organiseer centrale regie, voer regionaal uit

Analyse:

De programmadirectie van het HWBP, een alliantie bestaande uit 21 waterschappen en RWS, geeft centrale ondersteuning aan de bekostiging van dijkversterkingsprojecten. Hierbij financiert de Rijksoverheid 50%, de gezamenlijke waterschappen 40% en het uitvoerende waterschap 10%. De uitvoering van projecten wordt niet

centraal ondersteund, maar bij ieder project geregisseerd door het betreffende waterschap. Voor versnelling en kostenbesparing is juist wel centrale regie nodig, waarvoor mandaat moet verschuiven van het waterschap naar het HWBP.

Om zowel financiering als uitvoering onder te brengen bij het HWBP is een organisatiestructuuraanpassing nodig conform het advies 'HWBP 2025-2050: Stabiel op koers blijven' van de Taskforce Deltatechnologie (TFDT).

Rapport HWBP 2025-2050 – Stabiel op koers blijven | Taskforce Deltatechnologie

Wat levert het op:

Het opzetten van een centrale uitvoeringsorganisatie heeft als voordeel dat zowel HWBP als het waterschap meer financiële controle krijgen op taakstellend budget, risicomanagement, nacalculatie, etc.

Ook ontstaat er politiek bestuurlijk draagvlak en doorzettingsmacht richting de realisatie van het project. Dat geldt ook bijvoorbeeld voor koppeling met andere programma's zoals KRW, PAGW en Ruimte voor de Rivier 2.0 (voorheen IRM).

Een centrale uitvoeringsorganisatie overziet het hele programma en kan beter de regie houden op tijd in voorverkenningen, planuitwerkingen en realisatie. Tevens worden synergiën beter inzichtelijk en kan aangestuurd worden op grotere integrale regioprojecten en één integraal programma-

én projectplanning. Mijlpalen moeten hierin duidelijk zijn en worden nageleefd. Er kan gewerkt worden met geïntegreerde teams; dat gaat sneller, vraagt minder arbeidscapaciteit en levert meer kwaliteit, zowel tijdens planuitwerking en realisatie. Daarnaast kan het overzicht gehouden worden op het gebied van lessons learned van voorgaande dijkversterkingen, waardoor kennisdeling over de projecten heen makkelijker wordt gerealiseerd.

Voorbeeld huidige praktijk

Vanuit het project Dijkversterking Markermeerdijken is een ca. 15 miljoen euro kostenbesparende PAGW-meekoppelkans na jarenlang overleg met Provincie Noord-Holland en RWS terzijde geschoven. De kans bestond uit het hergebruiken van reeds aanwezige tijdelijke werkbanen waarmee 5km natuurvriendelijke oever zou kunnen worden gerealiseerd voor PAGW. Door gebrek aan centrale regie en besluitvormingsmandaat bij bestuurders is dit traject na 3 jaar besluiteloos overleg kansarm stopgezet.

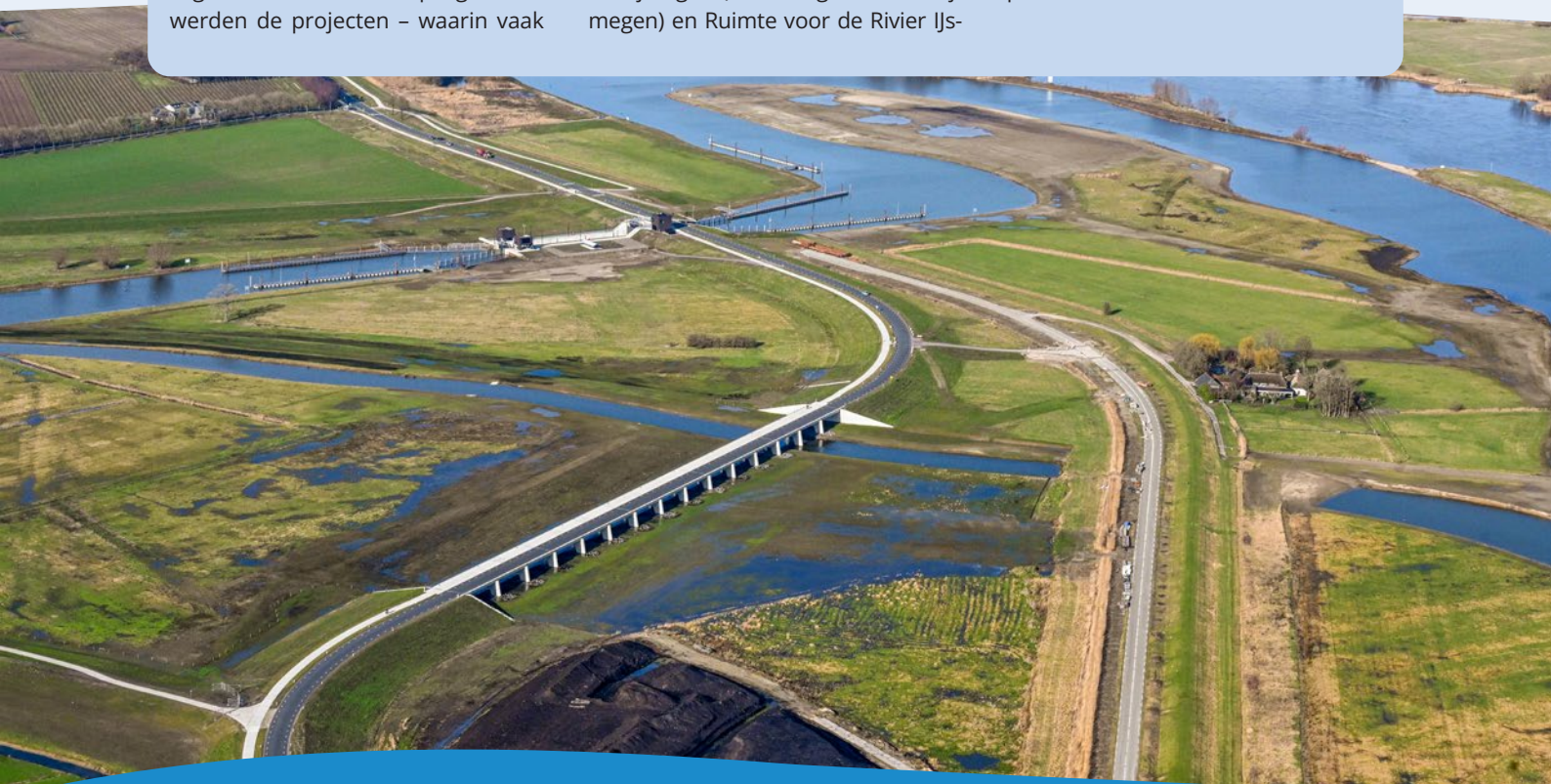

Voorbeeld gewenste praktijk

De inspiratie voor de centrale uitvoeringorganisatie komt voort uit het programma "Ruimte voor de rivier". Uit de (deel)evaluaties van dit programma blijkt het positieve effect van een centrale uitvoeringsorganisatie. Door dat programma werden de projecten – waarin vaak

meerdere opgaven gecombineerd waren – centraal gestuurd van uit de programmadirectie maar, waar nodig of opportuun, samen met een lokale overheid gerealiseerd. Bijvoorbeeld bij de projecten Ruimte voor de Waal in Nijmegen (RWS en gemeente Nijmegen) en Ruimte voor de Rivier IJ-

seldelta (RWS en Provincie Overijssel). De projectbureaus bestonden uit een samenstelling van RWS-medewerkers en ambtenaren van regionale overheden. De gemengde samenstelling droeg bij aan vertrouwen tussen alle partners.

2. Voeg projecten samen in (regionale) portfoliocontracten

Analyse:

Omdat HWBP-projecten afzonderlijk worden beschouwd, vormgegeven en gecontracteerd, worden telkens arbeidsintensieve, kostbare en tijdrovende aanbestedingsprocessen doorlopen.

Datzelfde geldt na gunning bij het projectspecifiek maken van het opdrachtnemer's managementsysteem. Door

verschil in contractvormen en het, na afronding, uiteenvallen van projectteams is het lerend vermogen over

projecten heen beperkt. Gebrek aan duidelijkheid over vervolgprijzen maakt innovaties en investeringen in specifieke (eenmalige) voorzieningen onzeker en minder voor de hand liggend.

Wat levert het op:

Een gemiddelde tender duurt ca. 8 maanden, datzelfde geldt voor het schrijven van het contract: tezamen ca. 1,5 jaar doorlooptijd.

Aan een tender doen gemiddeld 4 inschrijvers mee die ieder ca. 12 fte inzetten en ca. €0,8 miljoen aan kosten maken, datzelfde geldt voor de opdrachtgever: tezamen ca. 50 fte en ca. €4 miljoen. Met het toevoegen van portfoliocontracten kan het aantal aanbestedingen minstens gehalveerd worden, en daarmee

dus zowel aanzienlijke versnelling als besparing opleveren. Portfoliocontracten hebben daarnaast als voordeel dat op elkaar ingespeelde teams doorlopen in een volgend project en daar een vliegende start maken. En omdat deze contractvorm meer uniformiteit en langdurige zekerheid biedt, worden managementsystemen

minder arbeidsintensief en gaan specifieke investeringen in innovatie en materieel lonen. Bovenstaande heeft ertoe geleid dat portfoliocontracten zijn opgenomen in het advies van de onafhankelijke commissie *'Ontwikkeling en instandhouding infrastructuur in beheer bij I&W'*.

Dit advies wordt in de praktijk nog nauwelijks toegepast.

Voorbeeld huidige praktijk

Het Waterschap Limburg heeft de afgelopen periode en komende periode diverse tenders (Nieuw-Bergen, Belfeld, Arcen, Buggenum en Thorn-Wessem) met beperkte projectomvang, maar forse tenderlasten en doorlooptijden aanbesteed/voorzien. Hierdoor moet het projectteam van het waterschap veel tijd en middelen vrijmaken voor het doorlopen van meerdere aanbestedingsprocedures en per project leren samenwerken met andere teams. Dit vergt ook aan de aannemerszijde veel tijd, geld en energie.

Voorbeeld gewenste praktijk

Het project Sterke Lekdijk versterkt, via meerdere deelprojecten, de dijk tussen Amerongen en Schoonhoven over een lengte van 55 km. Hoewel dit project vanwege de ontwikkeling en toepassing van innovaties geen doorsnee project is, zijn de separate deelprojecten dat veelal wel. Het programma is gegund aan 3 marktpartijen die ieder één of meer van de 6 deelprojecten kunnen uitvoeren,

waarbij een volgend project op basis van past-performance wordt gegund. Ieder deelproject heeft een eigen uitvoeringscontract, waardoor de contractwaarde en het risicoprofiel steeds relatief laagblijven en daarmee ook voor het MKB prima bereikbaar is.

Doordat de kans op een vervolproject veel groter is dan met een reguliere aanbesteding, was de bereidheid

om te investeren in innovatie groot. Deze innovaties hebben veelvuldig geleid tot een reductie/optimalisatie van het ontwerp en de uitvoeringskosten. De business case voor toepassing van dergelijke innovaties en schoon en emissieloos materieel wordt realistischer met een garantie op dekking binnen één programma.

3. Voeg programma's samen (HWBP, KRW, IRM, PAGW) – specifiek voor het rivierengebied

Analyse:

De landelijke, wateropgave gerelateerde, programma's HWBP, PAGW, KRW en RvR2.0 (voorheen IRM) verlopen momenteel parallel en deels overlappend aan elkaar.

Vanuit de aanbestedende diensten hiervan vindt echter nauwelijks onderlinge afstemming plaats. Het gevolg is dat programma's en projecten los van elkaar worden uitgevoerd en onderlinge meekoppelkansen niet effectief benut worden. Synergievoordelen blijven daarmee uit. Daarentegen blijft echter veel kostbare tijd verloren gaan aan afzonderlijke procedures en ontstaat onnodig extra omgevingshinder. Dit leidt tot onbegrip in de omgeving waardoor draagvlak voor zowel over-

heid als waterbouwsector afneemt. Al met al leidt dit regelmatig tot een suboptimaal eindresultaat, dat met faalkosten tot stand komt.

Uit ervaring blijkt dat, mits de regierol goed en tijdig belegd is, maatregelen

uit verschillende programma's succesvol gecombineerd kunnen worden in één (gebiedsgerichte) opgave. Dit gebeurt echter sporadisch, en dan vooral op initiatief van één van de stakeholders en niet vanuit centrale sturing of beleid.

Wat levert het op:

Combineer opgaven (waterveiligheid, waterkwaliteit, beschikbaarheid en bevaarbaarheid) en breng de genoemde bestaande programma's onder in één centraal uitvoeringsprogramma (of organisatie zoals het Deense Sund & Belt) waarin ook toekomstige (water)programma's ondergebracht kunnen worden.

Deze centrale organisatie is verantwoordelijk voor gebiedsgericht programmeren, prioriteren en initiëren/uitvoeren van projecten. In de programmering kan dan de afweging gemaakt worden tussen verschillende opgaven, de lokale omstandigheden en een evenwichtige marktbenadering (groot vs mkb).

De centrale regie kan op 2 manieren gevoerd worden:

1. Het project wordt uitgevoerd vanuit het centrale programma al dan niet aangevuld met specifieke rollen voor de betrokken partners (bijvoorbeeld omgevingsmanagement of beheer).
2. Het project wordt uitgevoerd door één van de betrokken partners in een gedelegeerd opdrachtgeverschap.

In beide gevallen geldt dat de samenwerking tussen partijen wordt vastgelegd in bestuursovereenkomsten. Door zo opgaven/programma's/projecten samen te voegen, neemt het tendervolume in de markt af alsmede de duur van de voorbereidingsfasen (zeker relevant bij twee-fasenaanpak). Tevens wordt bij deze gebiedsgerichte aanpak niet alleen bespaard op projectteams, maar ontstaat ook meer synergie in hergebruik van materialen en (tijdelijke) voorzieningen. Vanuit duurzaamheid en circulariteit is dit pure winst.

Voorbeeld huidige praktijk

Op het project Uiterwaarden Wamel, Dreumel en Heerwaarden moet vrijkomend materiaal uit de KRW-maatregel worden afgevoerd, omdat het niet lokaal in depot kan worden gezet. In hetzelfde gebied wordt later een HWBP-project uitgevoerd waarvoor datzelfde materiaal moet worden aangevoerd, inclusief bijbehorende kosten en uitstoot.

Andersom gebeurt hetzelfde: het HWBP versterkt de dijk Lith-Bokhoven terwijl in hetzelfde gebied de KRW-maatregel Nevengeul Bokhoven is voorzien. Beide projecten worden los van elkaar uitgevoerd.

Zo ook op het HWBP-project IJsselwerken (Zwolle-Olst) waar een grote

dijkversterking wordt uitgevoerd terwijl aan de andere kant van de dijk 4 KRW-maatregelen in voorbereiding zijn, maar volledig los

worden doorlopen en op sommige onderdelen zelfs tegenstrijdig zijn.

Voorbeeld gewenste praktijk

Bij de dijkversterking Meanderende Maas zijn meerdere KRW-maatregelen meegenomen. Kenmerkend voor dit project is de gebiedsgerichte aanpak waarin opgaven/wensen van maar liefst 10 initiatiefnemers en evenzoveel financiers gebundeld zijn en in één project op de markt gezet. Sterk en gecommiteerd bestuurlijk

leiderschap (met een duidelijke karterekker) is de succesfactor geweest bij deze integrale gebiedsaanpak.

Bij de gebiedsontwikkeling Maaspark Ooijen-Wanssum zijn dijkversterkingen (HWBP) gecombineerd met rivierversuiming (Maaswerken) en is ook de ontsluiting van de omliggende

kernen meegenomen. Daarnaast draagt deze gebiedsontwikkeling bij aan de KRW-doelstellingen. Ook in dit geval waren de geïntegreerde en gebiedsgerichte aanpak, sterk bestuurlijk draagvlak én een duidelijk belegde regierol, de sleutels tot succes.

4. Maak tweefasen-aanpak de standaard

Analyse:

Het rapport 'Op weg naar een vitale infrasector' (maart 2020) is het startpunt voor RWS en marktpartijen om samen te werken aan een vitalere, innovatievere en productievere GWW-sector.

De tweefasen-aanpak is één van de maatregelen uit dit rapport. De eerste fase betreft het ontwerp en de aanbesteding, de tweede de daadwerkelijke

realisatie van het project nadat partijen de realisatieprijs zijn overeengekomen.

Het tweefasen-contract bewijst zijn nut bij bouw- en infrastructuurprojecten waarvan het verloop vooraf niet goed is in te schatten vanwege de complexiteit, grote risico's of vele onzekerheden.

Deze contractvorm biedt tevens voordelen vanwege innovatieruimte en snellere en concretere toepassing van kennis en ervaring van de aannemer. Daarmee is het bij uitstek ook geschikt voor waterbouwprojecten. Toch zijn veel waterschappen terughoudend met het kiezen voor deze contractvorm, mede vanwege de beeldvorming dat het tweefasen-proces de projecten te duur zou maken.

Wat levert het op:

Bij toepassing van de tweefasen-aanpak stellen opdrachtgever en de aannemer gezamenlijk het ontwerp op en vragen de (hoofd)vergunningen aan (fase 1, planuitwerkingsfase).

Om te voorkomen dat de vroege marktbenadering onnodig capaciteit (kosten en menskracht) en tijd vragen, is het van belang een aantal randvoorwaarden te hanteren in de eerste fase:

- Beperk (onnodig) uitgebreid onderzoek: De uitvoeringsrisico's kunnen worden beperkt, door onderzoek in de planuitwerkingsfase uit te voeren. Dit verlaagt het risico op kostenoverschrijding tijdens de realisatiefase en vergroot de kans op een vergunbaar en maakbaar ontwerp. In de planuitwerkingsfase kan een goede balans worden gevonden tussen het uitvoeren van noodzakelijk onderzoek en het accepteren van restrisico's of resterende onzekerheden.
- Werk met een open boekhouding: Doordat er geen prijsvorming in concurrentie plaatsvindt, moet marktconformiteit op andere wijzen worden aangetoond. Deze transparantie wordt voornamelijk gerealiseerd middels een open boekcalculatie en standaard opslagpercentages bovenop gecal-

culeerde bouwkosten. Daarnaast is aan te bevelen met kostentafels te werken met zowel deelnemers van het waterschap als de aannemer.

- Een passende rol voor de aannemer: De ervaring is dat de rol van de aannemer in balans moet zijn met de toegevoegde waarde van de aannemer in de marktbenadering. De aannemer komt het best tot zijn recht als zij eigenaarschap heeft over een deel van het project. Belangrijk is dat per project de toegevoegde waarde van de aannemer moet worden bepaald en de daarbij passende rol en verantwoordelijkheid. Daarbij is het tevens van belang in het kader van (kosten) efficiëntie om het team van de aannemer klein te houden en passend bij hetgeen gevraagd wordt in de eerste fase.
- Gezamenlijk beeld over de indirecte bouwkosten: Als er vragen zijn over de marktconformiteit van de raming/begroting in een tweefasen aanpak dan ziet dit in veel gevallen op de hoogte van de indirecte bouwkosten. Het is aan te

bevelen de gesprekken over de indirecte kosten vroegtijdig op te starten. Daarmee kunnen (onnodig) kostenverhogende eisen vroegtijdig worden gesignaleerd en eventueel aangepast. Daarnaast is het aan te bevelen risico's eerst gezamenlijk te identificeren, vervolgens te waarderen en tot slot pas te verdelen aan de partij die dit het best kan dragen. Denk aan uitkomsten breder dan de UAV-GC standaard zoals bijvoorbeeld het gezamenlijk beheersen van risico's vanuit een gezamenlijke risicopot. Zo worden risico's niet onnodig lump sum afgeprijsd door de aannemer en bestaat er een gezamenlijke inspanning wat de prikkel op kostenbesparing vergroot.

In de tweede fase nemen opdrachtgever en aannemers gezamenlijk verantwoordelijkheid om het project binnen tijd en budget op te leveren. Daarbij is het gezamenlijk mitigeren van risico's een belangrijk stuurmiddel, waarmee verstoringen zoveel mogelijk buiten het project worden gehouden. Waar dat niet anders kan, is het advies een efficiënt en gezamenlijk wijzigingsproces in te richten waarmee onnodige administratie achterwege kan blijven.

Voorbeeld huidige praktijk

Het project IJsselmeerdijken zou in eerste aanleg met een tweefasen-aanpak op de markt komen. Uiteindelijk is door Waterschap Zuiderzeeland besloten dit toch d.m.v. een D&C-project te doen en grote verantwoordelijkheden en risico's bij de markt te leggen. De markt moet zich daarbij contractueel committeren aan verantwoordelijkheden waar zij nauwelijks tot geen invloed op heeft gehad (bijvoorbeeld het bepalen van de hydraulische uitgangspunten/randvoorwaarden of het garanderen van voldoende laadcapaciteit voor elektrisch materieel). Verantwoordelijkheden en risico's die juist vragen om een gezamenlijke aanpak zoals tweefasen. Zorgen over de competen-

ties van de eigen organisatie waren één van de redenen voor deze beslissing. De vraag is of een stevig aangezet positiecontract dan de oplossing is. Ook de huidige subsidieregeling van

het HWBP (10% eigen bijdrage en alle risico's voor het waterschap) zal hierin een rol spelen. De vraag is of het doel van kostenvermindering uiteindelijk bereikt wordt.

Voorbeeld gewenste praktijk

Julianakanaal: Vereenvoudiging VtW-proces door intensieve samenwerking met kostentafel.

De realisatie van de laatste 4 km verruiming van het Julianakanaal is ontstaan vanuit een calamiteit en dat kent niet de gewenste aanloopfase. Het laat wel zien dat uiteindelijk door transparantie en samenwerking (de essentie van de tweefasen aanpak) snel resultaten geboekt kunnen worden. Baanbrekend is de wijze

waarop aanpassingen in de scope, tijd en kosten werden overeengekomen. Het project werd zowel voor de voorbereiding als realisatie uitgevoerd in bouwteamverband. Daarbij worden alle besluiten over uitvoering en scope door RWS en aannemer gezamenlijk genomen. Kosten met overeengekomen opslagen worden vergoed, waarbij de aannemer het risico van de eenheidsprijzen draagt en RWS dat voor de scope.

Wijzigingen op de scope worden vastgelegd in een besluitenlijst van het bouwteam overleg en vervolgens opgenomen in een herijking van de begroting. Die begroting wordt getoetst door een team vanuit de kostenpool van RWS en na toetsing geaccepteerd. Betalingen worden daarop aangepast aan de herziene begroting. Een capaciteit- en tijdrovend VtW-proces wordt hiermee volledig voorkomen.

5. Verruim voorwaarden voor fastlane-aanpak HWBP-projecten

Analyse:

Uit de evaluatie van het HWBP (2024) blijkt dat de gemiddelde doorlooptijd van dijkversterkingsprojecten is toegenomen van 7 naar 8,5 jaar. Een belangrijke oorzaak hiervan is de grote administratieve druk en trage besluitvorming als gevolg van de subsidieregeling.

Elke projectfase vereist het opstellen van een uitgebreide set documenten door de beheerder om de subsidie van de afgelopen fase vast te stellen en de subsidie voor de komende fase aan te vragen. De grondige controle van deze vraagt veel inzet van menskracht en legt een hoge werkdruk op zowel de beheerders als de/het programmadi-

rectie/begeleidingsteam, vooral omdat er vaak meerdere projecten tegelijkertijd lopen.

Daarnaast moeten de documenten vaak meerdere keren worden gecorrigeerd vanwege discussies over budgettaire tekorten en de eisen ten aanzien van soberheid en doelmatigheid. De

onzekerheid over de subsidiabiliteit van de projecten zorgt ervoor dat beheerders vaak wachten met het uitvoeren van werkzaamheden, om te voorkomen dat hun eigen bijdrage te hoog oploopt. Dit kan betekenen dat een derde van de tijd van een projectfase verloren gaat aan het wachten op duidelijkheid over subsidies.

Wat levert het op:

De huidige regeling biedt een fastlane-aanpak waarbij subsidies voor meerdere projectfasen, zoals planuitwerking en realisatie, tegelijkertijd kunnen worden aangevraagd.

Hierdoor verminderen de administratieve lasten, het aantal beslismomenten, de benodigde mankracht, de doorlooptijd en de onvoorspelbaarheid. De aanpak resulteert daarmee in aanzienlijke versnelling en kostendaling, maar is momenteel alleen mogelijk op kleine werken met eenvoudige opgaven (<€1 miljoen, 1 oplossing, 1 jaar realisatie).

Het advies is om de fastlane aanpak breder toepasbaar te maken en de voorwaarden te verruimen zodat ook de planning en kosten op grotere en complexere projecten beter worden beheerst. Bij voorkeur geldt

daarbij als uitgangspunt 'de fastlane aanpak tenzij' zodat de uitgebreide aanpak alleen in uitzonderlijk geval wordt toegepast. Hierbij helpt het om in de (voor)verkenningfase een uitgebreide(re) initiële veiligheidsbeoordeling uit te voeren. Dit neemt onzekerheden in de scope en omvang weg zodat daarna de fastlane aanpak gemakkelijker kan worden toegepast. Stel daarbij duidelijke en gedetailleerde tussentijdse afspraken (TTA) op, inclusief criteria voor het bijstellen van het subsidiebedrag en de planning. Dit zorgt voor meer voorspelbaarheid en controle.

De fastlane aanpak reduceert de gemiddelde doorlooptijd met 30% t.o.v. de reguliere aanpak (Gebaseerd op de gemiddelde doorlooptijd van opstellen tot besluit op Sterke Lekdijk en de reductie op DV Standhazensedijk.). Bij een traject met een gemiddelde versterkingsopgave (8,5 jaar) betekent dit ongeveer 2,5 jaar sneller. Uitgaande dat hier het managementteam (IPM) van de beheerder inclusief enkele ondersteunende rollen wordt ingezet voor een deel van hun werkweek (0,3FTE per lid, á 10 leden), dan is het totaal 3 FTE gedurende 2,5 jaar. De gemiddelde besparing per project is alleen al aan beheerderszijde €1,5-2mln; de besparing bij het HWBP is hier nog niet in meegenomen.

Voorbeeld huidige praktijk

De Sterke Lekdijk is in veel opzichten een goed project met uitzondering van de zware administratieve last. De subsidieverlening moet per deelproject en innovatie worden aangevraagd (binnen dit programma meer dan 10x). Elk deeltraject stelt alle door de regeling geëiste documenten op, die vaak meerdere keren gereviseerd worden en waar veelvuldige afstemming vooraf nodig is. Er is veel discussie over sober- en doelmatigheid. Projectteams van de beheerder zijn gemiddeld zo'n 6-12 maanden per fase en per project bezig om de aanvragen op te stellen en beschikt te krijgen. Diverse deelprojecten zijn al meer dan 12 maanden in de uitwerking van hun projectfase zonder beschikking op de subsidieaanvraag of hebben het werk stilgelegd totdat er dekking is.

Voorbeeld gewenste praktijk

De Standhazensedijk in de gemeente Drimmelen voldoet niet aan de waterveiligheidseisen. De dijk voldoet niet aan de norm op het faalmechanisme piping. Een deel van de dijk kent een urgente veiligheidsopgave, aangezien hier zandmeevoerende wellen in de teensloot zijn waargenomen. Dit deel

van de Standhazensedijk is 730 meter lang.

Door het toepassen van het fastlane principe is dit project niet in 5 jaar maar in 3 jaar uitgevoerd, van verkenning- tot en met realisatie. Hierbij heeft ook de tweefasen-aanpak een

grote rol gespeeld. Hierdoor was de uitvoerende partij vroegtijdig betrokken en dat heeft bijgedragen aan een stabiel beeld van de opgave en de ontwerp- en realisatiekosten in een vroeg stadium van het proces.

De Vereniging van Waterbouwers is de werkgevers- en ondernemersorganisatie van aannemers en dienstverleners in de waterbouw. Zij vertegenwoordigt ca. 90 lidbedrijven. De lidbedrijven zijn actief in binnen- en buitenland op terreinen als landwinning, baggerwerk, kust- en oeverwerk, constructieve waterbouw, havenontwikkeling, bodemsanering en gebiedsinrichting. De waterbouw onderscheidt zich onder meer door het duurzame, kapitaalintensieve, innovatieve en internationale karakter.

Vereniging van Waterbouwers

Sir Winston Churchillaan 299A
2288 DC Rijswijk

T: +31 (0)70 – 3490700
E: info@waterbouwers.nl

www.waterbouwers.nl